

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษา เป็นเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟอาราบิก้า ที่บ้านแม่หลอด ตำบลสบเปิง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างได้จากประชากรทั้งหมด ที่ทำการปลูกกาแฟอาราบิก้าจำนวน 106 ครัวเรือน โดยจะมีอยู่สองหมู่บ้านคือ หมู่บ้านแม่หลอดเหนือและบ้านแม่หลอดใต้ (สถานีวิจัยโครงการหลวง บ้านแม่หลอด, 2550) ในการสุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

สถานที่ทำการศึกษา

บ้านแม่หลอด

จำนวนหมู่บ้านเกษตรกรที่เลือกเป็นตัวอย่าง

2 หมู่บ้าน

จำนวนตัวอย่าง

ทุกครัวเรือนที่ปลูกกาแฟจาก
หมู่บ้านที่เลือกเป็นตัวอย่าง

รวมตัวอย่าง

106 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในงานวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามเพื่อสอบถามเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟอาราบิก้า บ้านแม่หลอด เป็นรายบุคคล เพื่อจะได้เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา มีลักษณะคำถามดังนี้

1. การกำหนดคำตอบให้ หรือเรียกว่าแบบสัมภาษณ์แบบปลายปิด (Close-ended Question) เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล ข้อมูลทางเศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกร

2. การให้คำตอบโดยเสรี หรือเรียกว่าแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด (Open-ended Question) เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกร

3. แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการแปรรูปกาแฟอาราบิก้าของเกษตรกรบ้านแม่หลอด โดยกำหนดระดับความต้องการแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

ไม่ต้องการ	0	คะแนน
ระดับความต้องการน้อย	1	คะแนน
ระดับความต้องการปานกลาง	2	คะแนน
ระดับความต้องการมาก	3	คะแนน

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยของความต้องการโดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{สูตร} = \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}}$$

กำหนดคะแนนสูงสุด 3 คะแนนต่ำสุด 0 จำนวนชั้น 4

$$= \frac{3-0}{4}$$

$$= 0.75$$

เกณฑ์การแปลความหมาย

0.00-0.75 คะแนน	ไม่ต้องการ
0.76-1.51 คะแนน	ความต้องการน้อย
1.52-2.27 คะแนน	ความต้องการปานกลาง
2.28-3.00 คะแนน	ความต้องการมาก

เพื่อให้ได้คำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด และให้คะแนนความที่กำหนดแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1. สภาพพื้นฐานบางประการของเกษตรกร ด้านส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม

ตอนที่ 2. ความรู้ความเข้าใจด้านการแปรรูปกาแฟของเกษตรกร

ตอนที่ 3. ข้อมูลเกี่ยวกับการแปรรูปกาแฟ

ตอนที่ 4. ความต้องการการแปรรูปกาแฟของเกษตรกร

ตอนที่ 5. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการแปรรูปกาแฟ

การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบแบบสอบถามในการวิจัย ดังต่อไปนี้

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาของผู้วิจัย ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษา ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) เพื่อ

ปรับปรุง แก้ไข แบบสอบถาม ให้มีความชัดเจน ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ สภาพแวดล้อม ปัจจุบัน และครอบคลุมตัวแปรที่ต้องการศึกษา

การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ จากการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์กับเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟอาราบิก้าจากหมู่บ้านแม่หลอดเหนือและบ้านแม่หลอดใต้ ที่เลือกเป็นตัวอย่างรวม 106 ตัวอย่าง จากแบบสอบถาม ด้วยตนเอง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่หลอด เจ้าหน้าที่ส่งเสริมปลูกกาแฟของโครงการหลวงแม่หลอด และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science, SPSS)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ข้อมูลปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกร ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย (arithmetic mean)

1.3 ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum)

1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้สถิติวิเคราะห์ (Multiple Regression Analysis) โดยวิเคราะห์แบบถดถอยพหุ เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม กับความต้องการการแปรรูปกาแฟ